

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/138/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321203456
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4321203456.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o mal. deti D.: O. V., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX, bytom u navrhovateľa, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: B. F., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom Z., W. O. X. XXX/XX, t. č. N., W. XXX N. X, S. N. a O. D., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom Z., W. O. X. XXX/XX, t. č. ÚVTOS Nitra, na návrh O. Ž., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, za účasti Okresného prokurátora v Leviciach, o zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Mal. O. V. D., nar. XX.XX.XXXX a mal. O. D.O., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j ú do náhradnej osobnej starostlivosti O. Ž., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o mal. deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.

II. Každý z rodičov je p o v i n ý prispievať na výživu mal. detí každému sumou zodpovedajúcou 30 % sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa, ktoré výživné sú povinní platiť vždy do 20-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal zverenia mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti. V návrhu ako i na pojednávaní poukázal na to, že je partnerom sestry otca mal. detí. Otec s mal. deťmi asi dva roky žil v ich domácnosti, nakoľko matka odišla do zahraničia a o deti sa nezaujíma. Otec detí je vo výkone trestu, predtým bol vo väzbe, pričom deti zostali v jeho starostlivosti. Mal. deti ho rešpektujú, má s nimi dobrý vzťah. Otec z výkonu trestu deti kontaktuje denne telefonicky. Vie, že voči otcovi sa vedie i ďalšie trestné stíhanie, ktoré nie je

ukončené. Sám bol v minulosti súdne trestaný, avšak to už bolo dávno. Zatiaľ po finančnej stránke on s partnerkou zabezpečujú všetky potreby detí.

2. Súd rozhodol v neprítomnosti matky, ktorej sa nepodarilo doručiť písomnosti na adresu vo Veľkej Británii. Faktickú adresu, na ktorej sa v súčasnosti matka zdržiava, sa zistiť nepodarilo. Návrh vo veci samej jej bol doručený v súlade s § 116 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“) a predvolanie na pojednávanie na adresu evidovanú v registri obyvateľov.

3. Otec zaslal z výkonu trestu písomné vyjadrenie. Nežiadal byť eskortovaný na pojednávanie, keďže trikrát týždenne vo výkone trestu absolvuje dialýzu. S podaným návrhom vyjadril súhlas.

4. Kolízny opatrovník poukázal na to, že navrhovateľ už dlhodobo zabezpečuje starostlivosť o mal. deti. Má vhodné podmienky pre ich výchovu a zabezpečenie základných potrieb. V rodine sa vykonávajú pravidelné šetrenia, nakoľko jeho družka má už zverené iné deti do náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhol vyhovieť návrhu a určiť zo strany rodičov primerané výživné.

5. Okresný prokurátor tiež navrhol vyhovieť podanému návrhu. Uviedol, že je v záujme mal. detí, aby vyrastali v rodinnom prostredí. Má za to, že v súčasnosti navrhovateľ spĺňa zákonné podmienky pre náhradnú osobnú starostlivosť. Výživné navrhol určiť zo strany matky v minimálnej výške a zo strany otca vo výške 40,- eur.

6. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Mal. deti pochádzajú z mimomanželského pomeru. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 26.01.2018 č. k. 11P/191/2017-56 bol zmenený rozsudok toho istého súdu zo dňa 11.03.2014 č. k. 11P/117/2013-48 tak, že náhradná osobná starostlivosť C. D., nar. XX.XX.XXXX u mal. O. V. sa zrušuje. 6.1 Uznesením Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 19.11.2019 č. k. 11P/271/2018-156 bolo zastavené konanie o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k mal. deťom z dôvodu späťvzatia návrhu, keď rodičia mal. detí obnovili spolužitie.

6.2 Uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 01.10.2021 č. k. 10P/51/2021-87 bolo zastavené konanie o návrhu otca o úprave výkonu rodičovských práv a povinností (späťvzatie návrhu), keďže po podaní návrhu otec nastúpil na výkon trestu odňatia slobody. Už v predmetnom návrhu (doručení súdu 31.08.2020) poukazoval na to, že od decembra 2019 matka mal. detí sa zdržiava vo Veľkej Británii.

6.3 Matka mal. detí sa nachádza v zahraničí, na súdu neznámej adrese. Podľa registra obyvateľov má ďalšie dve mal. deti a to mal. M., nar. XX.XX.XXXX a Z., nar. XX.XX.XXXX. Z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky poberá rodinné prídavky na mal. deti, o ktoré sa v konaní jedná, pričom tieto sú od 01.12.2019 vyplácané osobitnému príjemcovi (obec Bajka). Súdu nie je známe, či matka má príjem v súčasnosti.

6.4 Otec detí je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 230,60 eur mesačne. Nemá inú vyživovaciu povinnosť. Vo výkone trestu nie je pracovne zaradený z dôvodu nemocničnej liečby v nemocnici pre obvinených a odsúdených. Výkon trestu by mal skončiť 21.12.2023.

6.5 Navrhovateľ žije v druhovskom pomere 20 rokov so sestrou otca mal. detí. Je živnostníkom, mesačne dosahuje podľa vlastného vyjadrenia príjem od 800 - 1 000,- eur. Vyživovaciu povinnosť nemá. Bol opakovane súdne trestaný, naposledy v r. 2013. Odsúdenia mal zahladené, resp. bol osvedčený a hľadá sa na neho akoby nebol odsúdený.

6.6 Mal. O. V. je žiakom základnej školy, má individuálny študijný plán. Mal. O. nenavštevuje zatiaľ predškolské zariadenie.

7. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

8. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

9. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

10. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom

ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

11. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

12. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

13. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

14. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

18. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Súd vyhovel podanému návrhu a mal. deti zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľovi prihliadnúc na najlepší záujem mal. detí, vyjadrenie kolíznej opatrovníčky, okresnej prokurátorky i otca mal. detí. Aj z pripojeného spisy vyplýva, že matka detí zhruba

od konca r. 2019 nezabezpečuje osobnú starostlivosť o deti, neprejavuje o deti žiaden záujem, z ktorého dôvodu otec v r. 2021 inicioval konanie o úpravu práv a povinností rodičov k mal. deťom. Nakoľko matka

sa nachádza na neznámom mieste, otec detí vo výkone trestu odňatia slobody, je celkom v záujme mal. detí ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, ktorá má jednoznačne prednosť pred ústavnou starostlivosťou (deti sa ocitli bez starostlivosti zákonných zástupcov - rodičov). Na prostredie v rodine navrhovateľa sú maloletí zvyknutí, prechovávajú k navrhovateľovi pozitívnu väzbu, rešpektujú ho. Sice bol navrhovateľ v minulosti súdne trestaný, avšak naposledy v r. 2013. Súd má za to, že náhradnú osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme mal. detí i naďalej.

21. Vo výroku I. rozsudku súd navrhovateľovi vymedzil rozsah jeho práv a povinností vo vzťahu k mal. deťom.

Zo strany rodičov určil súd výživné v tzv. „minimálnej výške“ t. j. 30 % sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, prihliadnúc na výšku príjmu otca, ktorý pozostáva len z invalidného dôchodku a na skutočnosť, že príjem matky sa súdu zistiť nepodarilo. Rodičia výživné v uvedenej výške sú povinní uhrádzať bez ohľadu na svoje možnosti, schopnosti a majetkové pomery na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice.

22. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).